

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

_____ Т.Ф. Бірюкова
(підпис)
«_____» _____ 2024

**ПІДГОТОВКА ПІДСУМКОВИХ ДОКУМЕНТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки магістрів

очної (денної) форми здобуття освіти

спеціальності 054 «Соціологія»

освітньо-професійна програма «соціологія»

Укладач: Ратушна Таїсія Олександрівна, к.соц.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 5 від “22” січня 2024 р.
Завідувач кафедри соціології

_____ В.О. Скворець
(підпис)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 5 від “22” січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради

факультету соціології та управління
_____ Н.В. Горло
(підпис)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність 054 Соціологія	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		2-й	-
Освітньо-професійна програма «Соціологія»	Змістових модулів – 4	Лекції	
		6 год.	-
		Семінарські	
		10 год.	-
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Самостійна робота	
		74 год.	-
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Підготовка підсумкових документів дослідження» - формування у здобувачів знань та вмінь з оформлення та презентації результатів соціологічного дослідження в різних видах документів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Підготовка підсумкових документів дослідження» є:

- Ознайомлення студентів зі специфікою підготовки підсумкових документів соціологічного дослідження.
- Формування вміння складати звіт з проведеного соціологічного дослідження.
- Формування навичок презентації результатів соціологічного дослідження.
- Формування навичок публічних виступів за результатами соціологічного дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні

знати:

- основні види підсумкових документів соціологічного дослідження;
- структуру та логіку написання звіту соціологічного дослідження;
- специфіку представлення графічної інформації в різних підсумкових документах;
- специфіку презентації результатів соціологічного дослідження в різних видах документів;

здобувачі повинні **вміти:**

- складати звітну документацію з проведеного соціологічного дослідження;

- презентувати результати соціологічного дослідження в різних видах підсумкових документів;
- звітувати про результати соціологічного дослідження на публічних заходах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати автономно. ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси. СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень. СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК9. Здатність презентувати результати наукових досліджень і готувати наукові доповіді та публікації.	Лекції, керовані дискусії, метод проблемного викладу матеріалу, групові практичні роботи, творчі роботи, презентації, тестування в системі Moodle; опитування на семінарських заняттях
РН01 Вміння аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології. РН03 Вміти проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію. РН04 Вміти збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень. РН06 Відповідально відноситися до обов'язку дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями. РН09 Вміння презентувати результати наукових досліджень, готувати наукові доповіді та публікації.	Підготовка індивідуального/групового дослідницького завдання; творче завдання з презентацією його результатів

Міждисциплінарні зв'язки

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Якість емпіричного дослідження», «Соціологічні методи маркетингового дослідження», «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні вимоги до звіту з проведеного соціологічного дослідження

Звіт як основний підсумковий документ дослідження. Особливості звіту за формою подачі результатів дослідження. Структура звіту. Вступна частина та резюме. Основна частина, виклад основних результатів. Методологічна частина – викладення основних

характеристик дослідження, опис цілей та завдань, методології, методів та методик. Змістовна частина звіту. Практична спрямованість звіту соціологічного дослідження. Висновки та рекомендації. Обґрунтування рекомендацій. Додатки та їх оформлення. Особливості звіту в залежності від методу збору соціологічної інформації. Основні правила та вимоги складання таблиць і графіків.

Змістовий модуль 2. Представлення результатів соціологічного дослідження в наукових працях

Вимоги до наукових публікацій за результатами соціологічного дослідження. Помилки при написанні наукової публікації. Структурні складові наукової публікації. Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковане розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Формулювання цілей статті (постановка завдання). Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок. Опис методики та методів. Використання джерел та посилання. Поняття про наукову конференцію, семінар, круглий стіл. Цілі та завдання проведення наукових конференцій, семінарів, круглих столів. Рівні наукових конференцій. Організація наукової конференції. Поняття доповіді. Цілі та завдання наукових доповідей. Структура наукової доповіді. Правила та вимоги до складання та представлення наукових доповідей.

Змістовий модуль 3. Представлення результатів соціологічного дослідження у ЗМІ

Діяльність соціолога у розповсюдженні та представленні соціологічної інформації населенню. Особливості викладення матеріалів соціологічного дослідження для масової не професійної аудиторії. Складання прес-релізів. Основні вимоги до складання прес-релізів: невеликий об'єм, доступність та популярність представлення інформації, актуальність та гострота проблеми, що представлена, основні результати дослідження в контексті важливості для суспільства. Можливості представлення графічного матеріалу в ЗМІ. Виступ соціолога на тематичних телепередачах у якості експерта та розширені прес-конференції. Контроль за якістю соціологічної інформації яка надається у ЗМІ. Типові помилки, що зустрічаються у засобах масової інформації при оприлюдненні даних соціологічних досліджень.

Змістовий модуль 4. Підготовка презентації та публічного виступу для представлення результатів соціологічного дослідження

Презентація як спосіб представлення результатів соціологічного дослідження різним аудиторіям. Використання візуальних засобів у презентації. Візуалізація соціологічних даних. Основні завдання візуалізації. Техніки візуалізації. Візуалізація та інфографіка. Особливості інфографіки. Завдання інфографіки. Створення композиції даних для інфографіки. Сервіси для створення візуалізацій та інфографіки (Canva, Figma).

Особливості підготовки до публічного виступу для представлення результатів соціологічного дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські заняття, год		о/д ф.	з/дис т ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	4	2		2		11		5	10	15
2	15	4	2		2		11		5	10	15
3	15	2			4		11		5	10	15
4	15	6	2		2		11		5	10	15
Усього за змістові модулі	60	16	6		10		44		20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30		20	20	40
Загалом					90				100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Загальні вимоги до звіту з проведеного соціологічного дослідження	2	
2	Представлення результатів соціологічного дослідження в наукових працях	2	
3	Підготовка презентації та публічного виступу для представлення результатів соціологічного дослідження	2	
Разом		6	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Загальні вимоги до звіту з проведеного соціологічного дослідження	2	
2	Представлення результатів соціологічного дослідження в наукових працях	2	
3	Представлення результатів соціологічного дослідження у ЗМІ	4	
4	Підготовка презентації та публічного виступу для представлення результатів соціологічного дослідження	2	
Разом		10	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
ЗМ 1	Практична робота: аналіз кейсів	Практична робота: аналіз кейсів Вимоги до виконання: Необхідно розглянути 3 кейси (окрім розглянутих на лекції) звітів за результатами соціологічних досліджень і зазначити: <ul style="list-style-type: none"> • Особливості структури звітів. • Використані графічні засоби. • Представлення висновків та/чи рекомендацій. 	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді. 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, непослідовність у аргументації; 3-2 бали – робота неповна, поверховий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверховий виклад матеріалу	10
	Тестування	Тестування на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573) за темою «Загальні вимоги до звіту з проведеного соціологічного дослідження»	0,5 бала за кожную правильну відповідь. На проходження тесту дається одна спроба	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
ЗМ 2	Тестування	Тестування на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573) за темою «Загальні вимоги до звіту з проведеного соціологічного дослідження»	0,5 бала за кожную правильну відповідь. На проходження тесту дається одна спроба	5
	Підготовка наукової публікації	Підготовка тез конференції з метою представлення результатів соціологічного дослідження. Обсяг: 2-3 сторінки А4	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді. 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, непослідовність у аргументації; 3-2 бали – робота неповна, поверховий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверховий виклад	10

			матеріалу	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
ЗМ 3	Відповідь на семінарі, дискусія у групі	Питання за темою «Представлення результатів соціологічного дослідження у ЗМІ» та план семінарського заняття розміщені на сторінці дисципліни на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573)	5 балів – повна змістовна відповідь, висока аргументованість відповіді. 4 балів – відповідь досить повна, але є деякі неточності, непослідовність у аргументації; 3-2 бали – відповідь неповна, поверховий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверховий виклад матеріалу	10
	Тестування	Тестування на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573) за темою «Представлення результатів соціологічного дослідження у ЗМІ»	0,5 бала за кожную правильну відповідь. На проходження тесту дається одна спроба	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
ЗМ 4	Практична робота	Створення візуалізації та інфографіки для представлення результатів соціологічного дослідження та публічна презентація. Зміст завдання: 1. Створити презентацію результатів соціологічного дослідження не менше 14 слайдів з використанням засобів візуалізації та інфографіки. 2. Презентувати результати на семінарському занятті	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді. 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, непослідовність у аргументації; 3-2 бали – робота неповна, поверховий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверховий виклад матеріалу	10
	Тестування	Тестування на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573) за темою «Підготовка презентації та публічного виступу для представлення результатів соціологічного дослідження»	0,5 бала за кожную правильну відповідь. На проходження тесту дається одна спроба	5

Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Тестування	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573)	1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 20 хвилин і одна спроба	20
	Практичне завдання	Даний вид завдання виконується он-лайн на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1573) в день проведення підсумкового контролю. Передбачає відповіді на проблемні питання за темами курсу.	20-18 – робота повністю розкриває питання, логічно структурована, здобувачі оперують теоретичними поняттями, розглянутими під час вивчення дисципліни, наявні висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з соціальної практики; 17-14 – положення та висновки у роботі недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень, робота має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 - відсутня чітка структура, робота має описовий характер 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура відповідей	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Афанасьєва Л.В., Букреєва І.В., Глебова Н.І, Глинська Л.Ф., Орлов А.В. Підготовка підсумкових документів дослідження. Навчально-методичний посібник. Мелітополь, 2019. 138 с.
2. Богдан О. Що варто знати про соціологію і соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан; консультант-рецензент Володимир Паніотто. Київ : Дух і літера, 2015. 380 с.
3. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Київ : Інститут соціології НАН України, 2007. 320 с.
4. Практикум з соціології: навч.посіб. для студ.вищ.навч.закл./за ред. В.М.Пічі. 2-ге вид. – Львів :Магнолія плюс, 2008. 368 с.

Додаткова

1. Bhattacharjee D. A. Social Science Research: Principles, Methods, and Practices. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2012. 148 p.
2. Robinson O., Wilson A. Practicing and Presenting Social Research. British Columbia/Yukon Open Authoring Platform, 2022.
3. Scârnci-Domnişoru F. Presenting the Results of Social Research through the Visual Essay. *Series VII - Social Sciences and Law*. 2019. Vol. 61(12), no. 1. P. 93–108. URL: <https://doi.org/10.31926/but.ssl.2019.12.61.1.10> (date of access: 28.06.2023).
4. Zohrabi M. Mixed Method Research: Instruments, Validity, Reliability and Reporting Findings. *Theory and Practice in Language Studies*. 2013. Vol. 3, no. 2. URL: <https://doi.org/10.4304/tpls.3.2.254-262> (date of access: 28.06.2023).
5. Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / за заг. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьової. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 156 с.

Інформаційні ресурси

1. Brekhus W. H., Ignatow G. Oxford Handbook of Cognitive Sociology. Oxford University Press, 2019. 680 p. URL: <http://surl.li/mjkiw>.
2. How to Write a Presentation in Sociology. URL: <https://www.customwritings.com/howtowrite/post/presentation-in-sociology/>.
3. Zerubavel E. Generally Speaking: An Invitation to Concept-Driven Sociology. Oxford University Press, 2020. URL: <https://doi.org/10.1093/oso/9780197519271.001.0001>.
4. Опитування громадської думки. Як правильно розуміти та інтерпретувати соціологічні дані. Посібник для журналістів та всіх, хто працює з соціологічними даними. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. Київ: 2020. URL: <https://dif.org.ua/uploads/pdf/514094735644fc3693e56b7.70191677.pdf>.
5. Офіційний сайт Інституту соціології Національної Академії Наук України. URL: <http://www.i-soc.com.ua/institute/>.
6. Офіційний сайт Київськогоміжнародного інституту соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>.
7. Офіційний сайт Соціологічної асоціації України. URL: <http://www.sau.kiev.ua/>.
8. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <https://ratinggroup.ua/>.
9. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/>.
10. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>.